

ОБЩИНА КРУШАРИ ОБЛАСТ ДОБРИЧ

9410, с. Крушари, тел : 05771/2024, факс 05771/ 2136,

E-mail krushari@dobrich.net; site: www.krushari.bg

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ

**ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА
ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА КРУШАРИ
/ 2017- 2019 г./**

*Приета с Решение № 6/65 по Протокол № 6 от 25.05.2017 г.
на Общински съвет с.Крушари*

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Крушари е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование /обн. ДВ бр. 79 от 13.10.2015 г./ и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование /приета с ПСМ № 286 от 04.11.2016г./.

Процесът на изработването на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е свързан с изготвяне на Анализ на потребностите, относно подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Крушари и разработването от екип от специалисти на Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от област Добрич.

II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ПРОЦЕСА НА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В КОНТЕКСТА НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ И НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се осигурява от институциите в системата на предучилищното и училищното образование съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги съгласно чл. 174 ал. 1 от ЗПУО.

Подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици, в съответствие с индивидуалните им потребности и има за цел да осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им съгласно чл. 176, ал. 1 от ЗПУО и чл. 4, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование.

Наредбата за приобщаващото образование определя държавният образователен стандарт за приобщаващо образование, както и редът за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

Децата и учениците имат право да получат обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно чл. 171, ал. 1, т. 7 от ЗПУО.

Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява там, където са детето и ученикът – чл. 177 ал. 2 от ЗПУО.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик и включва:

1. екипна работа между учителите и други педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини);
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. осигуряване на общежитие;
11. поощряване с морални и материални награди;
12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;

14. логопедична работа;

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби. Тя включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. ресурсно подпомагане.

Съгласно чл. 81 от Наредба за приобщаващо образование, допълнителната подкрепа е:

- краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум – до края на етап на обучение);
- дългосрочна – повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КРУШАРИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

1. Състояние на общинската мрежа от детски градини и училища за учебната 2016/2017г.

Развитието на образователната система в община Крушари като носител на националните ценности и традиции е свързано и с отчитането на специфичните особености – демографски, културно-исторически и регионални.

Текущи параметри, характеризиращи състоянието на общинската образователна система:

В момента на територията на община Крушари съществуват едно средно училище / СУ / , три общообразователни училища /ОУ / , една целодневни детска градина с три изнесени групи.

Най-голямото общинско училище е Средно училище „Христо Смирненски” в с. Крушари с общо 265 ученици от I до XII клас. През учебната 2008/2009 год. училището е включено в списъка на МОН за средищни училища. Учениците посещаващи училището са от единадесет населени места на община Крушари, извозването им се извършва с два училищни автобуса. Въведена е целодневна организация на учебния процес, сформирани са четири групи за ЦОУД, осигурено е столово хранене за пътуващите ученици.

В Общообразователно училище „Васил Левски” с. Коритен се обучават 38 деца от пет населени места, в четири слети паралелки – две в начален и две в среден курс. От 2009 г училището е включено в списъка на МОН за средищни училища, а от 2013 година и в списъка на защитените училища, осигурен е транспорт , въведена е целодневна организация на учебния процес за пътуващите ученици. За учебната 2016 / 2017 год. са сформирани две групи за ЦОУД, въведено е столово хранене.

В Общообразователно училище „Васил Левски” с. Телериг се обучават 29 деца от четири населени места. Учениците се обучават в четири слети паралелки. От

2009 училището е включено в списъка на МОН за средищни училища. Извозването на учениците се извършва с един училищен автобус. През учебната 2016/2017 год е сформирана една група за ЦОУД, осигурено е столово хранене.

В Общобразователно училище „Отец Паисий“ с. Лозенец се обучават 56 деца от с. Лозенец в четири слети паралелки. Въведена е целодневна организация на учебния процес, сформирана е една група за ЦОУД.

№	Име на училището	Населено място	Брой деца/ ученици												
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ВС
1.	СУ „Хр. Смирненски“	с. Крушари	25	17	29	31	38	25	23	21	19	14	10	13	265
2.	ОУ „В. Левски“	с. Коритен	5	3	4	4	7	9	2	4	0	0	0	0	38
3.	ОУ „В. Левски“	с. Телериг	2	3	4	3	2	4	8	3	0	0	0	0	29
4.	ОУ „О. Паисий“	с. Лозенец	8	6	6	9	7	9	8	3	0	0	0	0	56

През учебната 2016/2017 г в ОУ „В. Левски“ с. Телериг, ОУ „В. Левски“ с. Коритен и ОУ „О. Паисий“ с. Лозенец учениците се обучават в слети маломерни паралелки, което затруднява учебния процес и влияе на качеството му. В СУ „Христо Смирненски“ маломерните паралелки са предимно в гимназиалния курс IX – XII клас. Община Крушари всяка година осигурява допълнителни средства за дофинансиране на училищата с решения на Общински съвет.

№	Име на Детската градина	Населено място	Брой деца		
			2 – 4 г	5 г	6 г
1.	ДГ с. Крушари	с. Крушари	19	21	19
2.	Изнесена група с. Коритен	с. Коритен	9	3	6
3.	Изнесена група с. Лозенец	с. Лозенец	22	8	5
4.	Изнесена група с. Телериг	с. Телериг	12	7	7

В община Крушари функционира една детска градина ДГ с. Крушари с три изнесени групи в с. Коритен, с. Телериг и с. Лозенец.

В детската градина в с. Крушари и изнесената група в с. Лозенец децата от различните възрасти се обучават в по две групи, а в изнесените групи в с. Телериг и с. Коритен в по една група.

Към детските градини в община Крушари пътуват деца от 10 населени места, в които няма детски заведения

2. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на социални услуги и на децата, на които се предоставят социални услуги в общността или социални услуги от резидентен тип

Институция социални услуги /	Общ брой на настанените / ползващи социални услуги деца/	Данни за включването в образование		Брой настанени деца/лица, неключени в образование - причини
		Училище /ДГ	Брой деца/ученици	
Защитено жилище с Крушари	8 лица	изнесено обучение ПУ „Д-р Петър Берон“ гр. Добрич	2 лица	6 лица завършили ПУ „Д-р Петър Берон“

ЦСРИ с Крушари	2 деца	училища в община Крушари	2 ученика	
----------------	--------	--------------------------------	-----------	--

През учебната 2016/2017 година в сградата на ЦСРИ с. Крушари се провежда изнесено обучение от преподаватели на ПУ „Д-р Петър Берон” гр. Добрич на четири ученика, двама от тях са настанени в Защитено жилище с. Крушари и двама от семейства от селото.

Център за социална рехабилитация и интеграция е комплекс от социални услуги насочени към осигуряване на възможности за социално включване на деца и лица с увреждания и подкрепяща среда на техните семейства. Услугата стартира своята дейност на 01.09.2015 г, с капацитет 20 потребителя. Към момента ползвателите са 22, като от тях 2 са деца. Услугите, които предоставя центъра са съобразени с потребностите на децата с увреждания- двигателна, психологическа и медицинска рехабилитация, трудотерапевтична дейност. С децата работят медицински специалист, социален работник, психолог, трудотерапевт, педагог.

В община Крушари не функционират Центрове за подкрепа и личностно развитие или специализирани обслужващи звена по ЗПУО.

Социално-превантивната дейност се организира и контролира от МКБППМН.

Целите, които комисията си поставя и се стреми да постигне са:

- осъществяване на превенция и потиводействие на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

- приобщаване на децата към училищната среда

- оказване на помощ на родителите, срещащи затруднения при възпитанието на своите деца

За реализирането на тези цели МКБППМН работи съвместно с ръководствата на всички учебни заведения, с класните ръководители, с отдел „Закрила на детето” при ДСП –Добрич, Полицейски участък с. Крушари и инспектор „Детска педагогическа стая” гр.Добрич.

3. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците – за уч. 2015/2016 г

Брой необхванати 5-годишни и 6-годишни деца на територията на общината	0
Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование	0
Брой деца и ученици нередовно посещаващи ДГ / училище	25
Брой ученици отпаднали от системата на училищното образование	15

По данни на училищата и детските градини, както и от регистрите в община Крушари през учебната 2016/2017 година няма необхванати деца и ученици в задължителната предучилищна и училищна възраст .

Проблем представляват учениците нередовно посещаващи училище и отпадащите от системата на училищното образование.МКБППМН съдейства на училищните ръководства, като консултира децата и техните родители. Обществените възпитатели към Центъра за социална превенция към комисията се стремят да помогнат на учениците и родителите да осъзнаят, че ограмотяването на подрастващите е от съществено значение за бъдещата им реализация в живота.

Причините за нередовната посещаемост и отпадането на учениците се крият в незаинтересоваността на родителите, неосъзнатата от тях нужда от ограмотяване на децата, недоброто икономическо състояние на семействата.Проблем за училищата са и зачестилите пътувания на родителите с цел намиране на работа в страната и чужбина.Обикновено тогава децата се оставят на грижите на бабите и дядовците им, където контролът е силно занижен, децата спрат да ходят на училище и не знаят как

да запълнят времето си.

Институциите, в рамките на своите правомощия, по отделно водят активна политика за предотвратяване на напускане на образователната система и връщането на учениците в нея. Необходимо е ефективно координиране на дейностите между образователни институции, държавни и местни структури, както и доставчици на социални услуги за комплексно решаване на проблемите, свързани с отпадане от училищно образование.

IV. ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете или ученик съгласно чл. 4 ал. 2 от Наредбата за приобщаващо образование. Данните за децата и учениците, за които е необходимо да се осигури обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие дават реална представа за разбирането на ситуацията относно необходимостта от образование в приобщаваща среда.

1. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите.

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2016 / 2017 г.		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /“Твоят час“ и др./		Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите	
Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
6	185	3	45	14	156	0	0

Във всички училища на територията на община Крушари е въведено целодневно обучение, осигурен е безплатен транспорт, столово хранене и закуски, мляко плодове и зеленчуци за децата от подготвителните групи на детските градини и учениците от I до IV клас.

От началото на 2016 г във всички училища на общината се работи по проект „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учение чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности /Твоят час/“. Проектът цели създаване на условия за успешно завършване на средното образование на учениците, развитие и допълване на техните знания и умения, преодоляване на обучителните затруднения и включването на по-голям брой ученици в извънкласни дейности.

На територията на община Крушари функционират седем читалища, които предоставят възможност на децата да развиват своите способности и талант в самодейното танцово и музикално изкуство. Към всяко от тях функционира читалищна библиотека и две компютърни зали в НЧ с. Крушари и НЧ с. Телериг, които дават възможност на младите хора да развият своите интереси.

Футболният клуб в с. Крушари предоставят възможност за активно занимание със спорт на младите хора.

От представените данни могат да се изведат следните силни страни, свързани с организиране, сформирание и реализиране на различни групи и форми по интереси и

потребности, в които са включени и участват учениците:

а/.Реализиране на дейности по самоподготовка на учениците за успешно участие в процеса на обучение;

б/.Целодневната организация на учебния ден осигурява грижа за децата през деня в училище чрез столово хранене, медицинско обслужване и безплатен транспорт за пътуващите ученици;

в/.Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение;

г/.Гарантиране участието и изявата на учениците в образователния процес и в дейността на училището

Изведените проблеми и затруднения при организиране и формиране на групи на база на анализа са обобщени, както следва:

а/.Липса на местни кадри за разкриване на разнообразни дейности;

б/.Липса на достатъчно финансови средства за осигуряване на необходимите ресурси за реализиране на избраните форми за развитие на интересите и потребностите на учениците;

в/.Необходимост от подобряване на материално техническата база.

Детските градини и училищата предоставят допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците в риск, децата и учениците със специални образователни потребности, с хронични заболявания и изявени дарби съгласно чл. 187 ал. 2 от ЗПУО приобщаваща среда.

2. Данни за децата и учениците в риск

Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч. родители в чужбина.	1
Деца жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание във или извън семейството му.	0
Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие.	0
Деца, извършили насилие.	0

От събраната информация за деца в риск най-многобройна е групата на децата без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина. Община Крушари разработва програма за закрила на детето за всяка текуща година. Дейностите по програмата се изпълняват от училищата, МКБППМН и създадения към нея Център за социална превенция..

В случаите на дете в риск се прилага Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца-жертви или в риск от насилие и за

взаимодействие при кризисна интервенция.

3. Данни за деца и ученици със СОП.

Общ брой на децата и учениците със СОП, които се обучават в ДГ по чл.35 и в училищата по чл.38 от ЗПУО	16
От общия брой – с ресурсно подпомагане от РЦППП	3
Общ брой на децата и учениците със СОП, които се обучават в специални училища	4
Деца и ученици със сензорни увреждания	1
Деца и ученици с множество увреждания	0
Деца и ученици с интелектуални затруднения	6
Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	0
Деца със специфични нарушения на способността за учене/дислексия, дисграфия, дискалкулция/	8
Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	0
Деца с емоционални и поведенчески разстройства	0
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа.	0

През учебната 2016/2017 година учениците със СОП в училищата са 16. Тези деца се обучават в общообразователните училища заедно със своите връстници. Най-много деца със СОП са от групата на обучителните трудности – 8, с интелектуални затруднения – 6 .

В училищата обучението на учениците със СОП се подпомага от ресурсен учител от РЦПППО гр. Добрич, съобразно потребностите им.

В СУ „Христо Смирненски“ в рамките на проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“ 13 деца със СОП получават помощ от психолог и ресурсен учител.

Досегашната работа при провеждането на цялостния образователно-възпитателен процес показва и някои проблеми в обучението на децата и учениците със СОП, които трябва да се преодолеят, за да бъде подкрепата на личностното им развитие по-ефективна:

- Отчитане на индивидуалните потребности на всяко дете в достатъчна степен и насочването му към конкретен специалист
- Недостатъчен брой добре обучени учители
- Липсата на ресурсни учители на територията на общината
- Необходимост от психолог в ежедневната работа с децата

Важен момент за осигуряване на общата подкрепа, която включва и дейности, свързани с оказване на психологическа помощ на деца, ученици, родители и педагогически специалисти и изграждане на подходяща психологическа среда е присъствието на психолог в детските градини и училищата. Ефективното сътрудничество между местните структури и доставчици на социални услуги е възможност за осигуряване на психолог за работа.

V. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА КАДРОВАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ СЪС СПЕЦИАЛИСТИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.

1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината.

У-ще / ДГ	Населено място	Персонал			Педагогически специалисти														
		Общ персонал	Педагогически	Непедагогически	директор	Зам.-директор	Учител	Учител, ЦОУД	Психолог	Педагогически съветник	Логопед	Ресурсен учител	Учител на деца с умствена	Рехабилитатор на слуха и	Корепетитор	Треньор по вид спорт	Ръководител на направление ИКТ	Външни лектори/ИИД	
СУ с. Крушари	с. Крушари	34	28	6	1	0	27												
ОУ с. Коритен	с. Коритен	10	7	2	1	0	6												
ОУ с. Лозенец	с. Лозенец	8	7	1	1	0	6												
ОУ с. Телериг	с. Телериг	8,5	7	1,5	1	0	6												
ДГ с. Крушари	с. Крушари	34	14	20	1	0	13												
Общо:		94,5	63	30,5	5	0	58												

Кадровата осигуреност на детските градини и училищата с педагогически специалисти е 63.

2. Информация за възможностите на училища/ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепата на децата и учениците със СОП

Училище /ДГ	Населено място	Брой деца / ученици/ със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти/конкретно	назначаване на пом. - учители
ДГ Крушари	с. Крушари	0	не	не
СУ Крушари	с. Крушари	13	Проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие”	не
ОУ с. Коритен	с. Коритен	1	не	не
ОУ с. Телериг	с. Телериг	0	не	не
ОУ с. Лозенец	с. Лозенец	2	не	не

В община Крушари педагогическите специалисти, които работят с децата и учениците със СОП се осигуряват от РЦПППО – Добрич и по проект на СУ „Хр. Смирненски” с. Крушари.. В детските градини на територията на общината няма практики за назначаване на ресурсни учители или психолози.

3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината

Специалисти	Брой
Медицински специалисти	2
Рехабилитатори	1 в ЦСРИ
Логопеди	0
Ресурсни учители	1 по проект
Психолози	2 в ЦСРИ и по проект
Психотерапевти	0
Социални работници	1 в ЦСРИ

За здравето на децата и учениците се грижат двама медицински специалисти. Разкрити са два здравни кабинета в детска градина с. Крушари, в изнесената група в с. Лозенец и един в СУ с. Крушари. Здравните кабинети са ремонтирани, обзаведени с медицински мебели и инструменти, осигурени с медикаменти и превързочни материали.

От 01.01.2016г стартира проект „Услуги за ранно детско развитие” по ОП РЧР с продължителност 27 месеца. Заложените дейности в проекта са свързани с полагане на здравни грижи, превенция на заболяванията за деца от 0 до 7 годишна възраст, формиране и развитие на родителски умения и родителски капацитет сред уязвимите рискови групи. Кадровата обезпеченост със специалисти за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа в образователните институции по места е възможна с използване на гъвкави подходи и действия. Връзката и взаимодействието между институциите позволява обезпечаване на процесите на приобщаващото образование.

4. Реализирани форми за повишаване на педагогическите компетенции на педагогическите специалисти свързани с осигуряване и реализиране подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Педагогическите специалисти, които работят в детските градини и училищата са преминали различни квалификационни форми за работа с деца със СОП, за деца в риск и др.. Формите за повишаване на педагогическите компетенции са семинар, курс, работни маси, конференции и др. Финансирането е от бюджетите на училищата и детските градини, безплатни обучения, по проекти и програми. Обученията, свързани с повишаване на квалификацията са организирани на училищно, общинско и регионално ниво. Организатори на квалификационните форми са МОН, РУО – Добрич, РЦПППО – Добрич, ДИКПО гр. Варна и др.

Въпреки големия брой педагози, включени в различни квалификационни дейности, разнообразието от теми, свързани с приобщаващото образование, все още се отчита необходимостта от поддържаща квалификация за обогатяване на педагогическите умения и придобиване на ключови компетентности за работа с деца и ученици за ефективно осигуряване на действена подкрепа, както и търсене на форми за сътрудничество и партньорство с родителите.

Изведени проблеми, свързани с повишаване на педагогическите компетенции на учителите и директорите по посока осигуряване и реализиране на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици:

- а/. Обученията да са ориентирани към практиката;
- б/. Педагогическите специалисти с висока средна възраст имат ниска мотивация за участие в квалификационни форми;
- в/. Недостатъчното финансиране намалява възможностите за участие във външни квалификационни форми.

VI. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ПОДКРЕПЕЩАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

1. Обща обезпеченост

Училище / ДГ	Населено място	Спортна база			Библиотечно информационно обезпечаване	Медицински кабинет	Столово хранене		Транспорт	
		Наличие на физкултурен салон	наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			В самостоятелен стол	Чрез кетъринг	За ученици до 16 г.	За ученици над 16 г.
ДГ с. Крушари	с. Крушари	не	да	да		да				
изн. гр. с. Коритен	с. Коритен	не	не	не		не				
изн. гр. с. Лозенец	с. Лозенец	не	не	не		да				
изн. гр. с. Телериг	с. Телериг	не	не	не		не				
СУ с. Крушари	с. Крушари	да	да	да	да	да	да	не	да	да
ОУ с. Коритен	с. Коритен	не	да	не	не	не	да	не	да	не
ОУ с. Лозенец	с. Лозенец	не	да	да	не	не	не	не	не	не
ОУ с. Телериг	с. Телериг	да	да	да	не	не	да	не	да	не

От събраните данни за община Крушари общата обезпеченост на подкрепящата среда включва:

а/. наличие на физкултурен салон за три от училищата на територията на общината;

б/. в две детски градини и едно училище са осигурени медицински кабинети на територията на учебното заведение;

в/. столово хранене в самостоятелен стол е осигурено в три от училищата ;

г/. осигуряване на транспорт за ученици до 16 г. възраст за всички детски градини и училища на общината;

д/. библиотечно информационно обезпечаване при едно от училищата

2. Достъпна физическа и архитектурна среда

Община	Брой училища	Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
		Достъпен вход		Достъпност до помещения и пространства				Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици с увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
		Рампа	Подемна платформа	Безопасни парапети	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици	Подемна платформа			
Крушари	4	1	-	1	1	-	-	-	1	-

Община	Брой ДГ	Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания		Достъпно и пригодено за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
		Достъпен вход		Достъпност до помещения и пространства				Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици в увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
		Рампа	Подемна платформа	Безопасни парапети	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици	Подемна платформа			
Крушари	4	1	-	2	-	-	-	-	-	

По данни към декември 2016 г. състоянието на достъпната архитектурна среда в училищата и детските градини в община Крушари е както следва:

- а/. изградени рампи за достъпен вход при едно от училищата и една от ДГ;
б/. пригодност на помещенията и пространствата – кабинети и стаи за деца/ ученици с увреждания при едно от училищата ;

3. Специализирана подкрепяща среда в образователните институции на територията на общината

ДГ/ Училище	Населено място	Логопедични кабинети	Ресурсни кабинети	Обзаведени помещения, даващи възможност за :		
				Учебни места за ученици в инвалидни колички	Учебни места за ученици с увреден слух	Учебни места за ученици с намалено/ увредено зрение
ДГс. Крушари	с. Крушари	не	не	не	не	не
СУс. Крушари	с. Крушари	не	да	не	не	не
ОУ с. Коритен	с. Коритен	не	не	не	не	не
ОУ с. Лозенец	с. Лозенец	не	не	не	не	не
ОУ с. Телериг	с. Телериг	не	не	не	не	не

Специализирана подкрепяща среда в училищата и детските градини , както следва:

а/.ресурсен кабинет при СУ „Хр. Смирненски” с. Крушари

б/.в ЦСРИ с. Крушари се извършва изнесено обучение на четири деца от ПУ”Д-р Петър Берон” гр. Добрич. За нуждите на децата функционира асансьор , салон и зала за рехабилитация, сервизните помещения са приспособени за нуждите на деца с увреждания

Проблеми свързани с осигуряването на подходяща физическа среда:

а/. Сградите на детските градини и училищата не разполагат с рампи и асансьори, неприспособени са стълбищата и сервизните помещения за деца с увреждания.

б/.Липсват оборудвани методични кабинети

VI. ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ

1. Изградени партньорства между образователните институции и други заинтересовани страни.

Всички институции в системата на образованието и подкрепата на личностно развитие си взаимодействат с Дирекция „Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“, МКБППМН и Център за социално превенция към нея, Детска педагогическа стая към Районно управление и читалища.

Училищата имат изградени традиции за партньорство и съвместни инициативи в подкрепа на деца и ученици с образователни, информационни, културни и спортни институции.

VII. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ И СЪТРУДНИЧЕСТВОТО МЕЖДУ ИНСТИТУЦИИТЕ

1. Общинска политика за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, специфични условия, обективни и субективни трудности, рискове, възможни решения.

Формирането на общинските политики за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците се влияе от неблагоприятните тенденции в демографската характеристика на общината – намаляващ брой на населението поради отрицателен естествен прираст и миграция, породена от икономически фактори, свързани с осигуряване трудова заетост. Тези процеси влияят на институциите в системата на предучилищното и училищното образование – трудности при формиране на групите и паралелките в детските градини и училищата, наличие на слети маломерни паралелки в три от училищата на територията на общината и смесени групи в детските градини. Много внимание изискват проблемите със задържането в детската градина и училищата на подрастващите от ромски произход, както и редовната им посещаемост. Педагогическите специалисти имат компетентности за осъществяване процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. За неговия напредък е необходимо да се организират квалификационни дейности, на различни нива - детска градина/ училища, обучителни организации, програми.

Ресурсното подпомагане се извършва чрез Регионалния център за подкрепа на процеса за приобщаващо образование. Проблемът е и финансов, и кадрови.

2. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Необходимо е тясно сътрудничество между образователните институции, държавните и местните органи и доставчиците на социални услуги и определяне на задължителните изисквания към всички участници в процеса на осъществяване на приобщаващо образование и отговорностите на всеки, съобразно определените му функции.

VIII. ВИЗИЯ И СТАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ

1. ВИЗИЯ

Осъзнато и пълноценно изграждане на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции чрез осигуряване на ключови фактори и ресурси от всички заинтересовани страни в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Крушари.

2. ЦЕЛИ

1. Стратегическа цел: Осигуряване на среда за социално приобщаване и качествено образование, в която детето е прието, ценено и има възможност да развива своите способности.

2. Стратегическа цел: Осигуряване на необходими специалисти и повишаване на педагогическите компетенции на педагозите за посрещане на потребностите на децата и учениците за успешно и пълноценно приобщаване в училищната общност.

3. Стратегическа цел: Организационно и съдържателно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно изпълнение на разпоредбите в нормативните документи за приобщаващо образование.

4. Стратегическа цел: Достъпност на общата и специализираната среда за децата и учениците чрез подобряване на материалните условия в детските градини и училищата.

5. Стратегическа цел: Осигуряване на най-добрия интерес на детето или ученикът чрез партньорство и взаимодействие между всички участници във процесите на обучение, възпитание, социализация и адаптация в образователните институции (деца /ученици – педагогически специалисти – родители)

6. Стратегическа цел: Активно взаимодействие между образователните институции, държавни и общински структури, доставчици на социални услуги за осигуряване на процеса на приобщаващо образование в детските градини и училищата.

IX. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ

1. Стратегическа цел: Осигуряване на среда за социално приобщаване и качествено образование, в която детето е прието, ценено и има възможност да развива своите способности			
Деятност	Срок за изпълнение	Институции	Период на отчитане
1.1. Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимост от обща или от допълнителна подкрепа.	Ежегодно (месец септември)	Детски градини, училища	годишен
1.2. Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище	Ежегодно	Детски градини	годишен
1.3. Ранното оценяване на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения.	Ежегодно	Детска градина, Община Крушари, РУО – Добрич РЦПППО- Добрич	годишен
1.4. Осигуряване на условия и ресурси за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата и учениците в областта на	Ежегодно	Детски градини Училища,, Община Крушари РУО - Добрич	годишен

<p>науките, технологиите, изкуствата и спорта:</p> <p>1.4.1.Проучване на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците и създаване на условия за тяхното пълноценно развитие и изява на общинско, областно</p> <p>1.4.2.Организиране на образователна, творческа, спортна дейност за деца и ученици на общинско, областно, национално равнище, включително и през ваканциите</p>			
<p>1.5.Подпомагане на професионалното ориентиране на учениците чрез стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта</p>	Ежегодно	Училища, Център за кариерно ориентиране Община Крушари РУО - Добрич	годишен
<p>1.6.Кариерно консултиране и ориентиране на учениците в зависимост от потребностите, интересите, способностите, предпочитанията и ценностите</p>	Ежегодно	Училища Център за кариерно ориентиране Община Крушари РУО - Добрич	годишен
<p>1.7.Разработване на инструменти за ранно кариерно ориентиране на застрашените от отпадане ученици</p>	Ежегодно	Училища Център за кариерно ориентиране Община Крушари РУО - Добрич	годишен
<p>1.8.Осигуряване на кариерно ориентиране според способностите и потребностите на учениците със СОП</p>	Ежегодно	РЦПППО – Добрич РУО – Добрич Център за кариерно ориентиране	годишен
<p>1.9. Участие в общински, областни, национални проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта за осигуряване на личностно развитие на децата и учениците и стимулиране на инициативност</p>	Ежегодно	РЦПППО – Добрич РУО – Добрич Център за кариерно ориентиране	годишен

2.Стратегическа цел: Осигуряване на необходими специалисти и повишаване на педагогическите компетенции на педагозите за посрещане на потребностите на децата и учениците за

успешно и пълноценно приобщаване в училищната общност.			
Дейност	Срок за изпълнение	Институции	Период на отчитане
2.1.Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Ежегодно(чл. 129 ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредба за приобщаващото образование)	Детски градина, Училища, РЦПППО - Добрич	Годишен
2.2.Обезпечаване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата с необходимите специалисти: психолог/ педагогически съветник, логопед, социален работник, ресурсни учители и др. педагогически специалисти в зависимост от оценката на индивидуалните потребности	Ежегодно (чл. 4, ал.4 от Наредба за приобщаващото образование и чл. 13 и 14 от Наредба № 12 за професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти)	Детски градини, Училища, РЦПППО – Добрич, ДСП	Годишен
2.5.Организиране и провеждане на обучения за помощник на учителя	Ежегодно	РЦПППО - Добрич	Годишен
2.6.Организиране и провеждане на обучения на детски учители за осъществяване на дейности свързани с определяне на риск от възникване на обучителни затруднения чрез скрининг	Ежегодно (май- септември	Община Крушари, РЦПППО - Добрич	Годишен
2.7.Мултиплициране на добър педагогически опит в приобщаващото образование на ниво образователни институции, община, област	Ежегодно	Детски градини, училища, Община Крушари, РЦПППО – Добрич ,РУО - Добрич	Годишен

3.Стратегическа цел: Организационно и съдържателно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно изпълнение на разпоредбите в нормативните документи за приобщаващо образование.

Дейност	Срок за изпълнение	Институции	Период на отчитане
3..1.Организиране на обучението на деца и ученици със СОП в изнесени групи в ЦСОП по реда на чл. 195 на ЗПУО ;	Съгласно § 13 от Преходните и Заключителни разпоредби на ЗПУО	Община Крушари РЦПППО – Добрич РУО - Добрич	Годишен
3.2. Осигуряване на педагогическа и психологическа подкрепа на децата и учениците със СОП за оптимално развитие на силните страни и способностите, коригиране и компенсиране на обучителните затруднения, постигане на очакваните резултати от обучението, стимулиране на цялостното им развитие за успешна социална и професионална реализация	Съгласно § 13 от Преходните и Заключителни разпоредби на ЗПУО	Община Крушари РЦПППО – Добрич РУО - Добрич	Годишен

4.Стратегическа цел: Достъпност на общата и специализираната среда за децата и учениците чрез подобряване на материалните условия в детските градини и училищата

Дейност	Срок за изпълнение	Институции	Период на отчитане
4.1.Изграждане и подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции, съгласно чл. 106, ал. 4 от Наредба за приобщаващото образование	Ежегодно	Детски градини, училища	Годишен

5.Стратегическа цел: Осигуряване на най-добрия интерес на детето или ученикът чрез партньорство и взаимодействие между всички участници във процесите на обучение, възпитание, социализация и адаптация в образователните институции (деца /ученици – педагогически специалисти – родители)

Дейност	Срок за изпълнение	Институции	Период на отчитане
5.1.Развитие на ефективни форми за взаимодействие с родителите на деца и	Ежегодно	Детски градини, училища	Годишен

ученици за осигуряване на подкрепа за личностно развитие: 5.1.1.Прилагане на програми и проекти за подкрепа и обучение за семействата за деца и ученици с увреждания; 5.1.2.Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП чрез консултиране с психолози, логопеди, социални работници в училището/детската градина;			
5.2.Дейности за организиране на колективни, индивидуални, постоянни и временни организационни педагогически форми и изяви на ученици на общински, регионално и национално равнище.	Ежегодно	Детски градини, Училища, Община Крушари, РУО - Добрич	Годишен
5.3. Организиране на информационни срещи с родители за подкрепа на деца и ученици в процеса на училищното образование	Ежегодно	Детски градини, Училища, Община Крушари	Годишен
5.4. Провеждане на квалификационни дейности с педагогическите специалисти, насочени към усъвършенстване на уменията за сътрудничество с родители	Ежегодно	Детски градини Училища Община Крушари РУО - Добрич	Годишен

6.Стратегическа цел: Стратегическа цел: Активно взаимодействие между образователните институции, държавни и общински структури, доставчици на социални услуги за осигуряване на процеса на приобщаващо образование в детските градини и училищата.

Дейност	Срок за изпълнение	Институции	Период на отчитане
6.1.Създаване на работещи практики за изпълнение на нормативните изисквания за уведомяване на отделите за закрила на детето от училищата и детските градини в случаите на деца и	Ежегодно	ДГ, училища,ОЗД, Община Крушари	Годишен

ученици в риск, отказ от страна на родителите за осигуряване на допълнителна подкрепа след оценка на индивидуалните потребности на детето/ученика.			
6.2. Обединяване на усилията и активно взаимодействие между образователните институции и общински и местни структури и органи за повишаване на обхвата на децата и учениците и отпадането от училище	Ежегодно	Детски градини, Училища, ДСП, Община Крушари РУО - Добрич	Годишен
6.3. Организиране и провеждане на дейности, насочени към местната общност за преодоляване на предразсъдъците и повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците, нуждаещи се от допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Ежегодно	Детски градини, Училища, Община Крушари РУО - Добрич	Годишен

XI. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

1. ПРЕДМЕТ НА ОЦЕНКАТА

Предмет на оценката е изпълнението на Общинската стратегия и постигнатите резултати.

а/. Доколко се спазват регламентираните дейности за изпълнение на стратегическите цели заложи в Общинската стратегия за личностно развитие на децата и учениците;

б/. Какви са достигнатите резултати за постигането на целите и желаната визия.

2. КАЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

а/. Брой образователни институции, участващи в национални програми и проекти, осигуряващи процеса на приобщаващото образование;

б/. Брой педагогически специалисти, участвали в обученията за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие

в/. Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници, психолози, логопеди и помощник на учителя

Общинската стратегия за личностно развитие на децата и учениците се изпълнява в институциите, които работят на територията на община Крушари.

Периодът на отчитане е свързан с двугодишна продължителност, чл.196, ал.4 от ЗПУО.

